

Mądrości tego świata

W nawiązaniu do tekstu O. Mariusza Tabaczkza (PAUza 524) chcemy jeszcze raz przypomnieć O. Józefa Bocheńskiego, tym razem jako autora „Podręcznika mądrości tego świata”. To ciekawe zestawienie zasad mądrości, sformułowanych przez starożytnych greckich mędrców, świetnie charakteryzuje postać tego oryginalnego filozofa.

We wstępie autor pisze: *Ogłaszając rzecz o mądrości, narażam się na zarzut, że uczę bezczności i psuję młodzież. Mądrość, o której jest tu mowa, wielce różni się, w rzeczy samej, od tradycyjnej moralności i chrześcijańskiej bogobojności. Odpowiem, że (pomijając fakt, że wiele przykazań mądrości znajdujemy w moralności tradycyjnej) chodzi tu o mądrość tego świata, filozoficzną, o której święty Paweł powiedział, że „Chrystus uczynił ją głupią”, i że odwrotnie, nauka chrześcijańska jest głupotą w oczach pogan. Jeśli o mnie chodzi, jestem chrześcijaninem, więc przyznaję się do ewangelicznej głupoty i nie zalecam mądrości tego świata.*

Jeżeli tak jest, to dlaczego napisałem tę książkę? Dlatego, że z faktu, iż jest się wyznawcą jednej wiary, nie wynika, by nie należało znać innych. Przeciwnie, kto odrzuca jakiś pogląd, powinien wiedzieć, co odrzuca, czym ten pogląd jest i nie żywić złudzeń, co do znaczenia wyboru jakiego dokonał. Otóż wydaje mi się, że zbyt wielu chrześcijan robi sobie iluzję właśnie w tej sprawie i żyje według zasady: „i wilk syty, i owca cała”. Chciałem sprowokować ich do myślenia. Taka prowokacja należy do podstawowych zadań filozofa. Książeczka, którą oto oddaję w ręce czytelnika, jest książeczką prowokacyjną.

Cały „Podręcznik” jest dostępny w internecie, tutaj zamieszczamy tylko jego zakończenie, które jest równocześnie podsumowaniem.

Redakcja

SPIS PRZYKAZAŃ

1. **POSTĘPUJ TAK, ABYŚ DŁUGO ŻYŁ I DOBRZE CI SIĘ POWODZIŁO.**
2. **DBAJ PRZEDZ WSZYSTKIM O WŁASNE ŻYCIE I ZDROWIE.**
 - 2.01 Nie bądź głupi, nie daj się zabić;
 - 2.1 Gdy dalsze życie wydaje ci się na pewno i bezwzględnie nieznośne, popełń samobójstwo;
 - 2.2 Poza wyjątkowymi okolicznościami stawiaj swoje życie i zdrowie ponad wszystko inne.
3. **UŻYWAJ ŻYCIA.**
 - 3.1 Dbaj o to, byś miał jak najwięcej przyjemności i jak najmniej przykrości;
 - 3.2 Dbaj o to, aby twoje życie miało zawsze sens.
4. **RZĄDŹ SWOIM ŻYCIEM.**
 - 4.1 Bądź, o ile to możliwe, niezależny w czynie fizycznym;
 - 4.2 Rządź swoją myślą, uczuciami i nastrojami;
 - 4.3 Nie przywiązuj się zbyt mocno do nikogo i niczego;
 - 4.4 Zachowaj spokój wewnętrzny.
5. **BĄDŹ ROZTROPNY.**
 - 5.1 Nie uznawaj żadnego zdania bez sumiennego przekonania się o jego prawdzie, albo przynajmniej o jego prawdopodobieństwie;
 - 5.2 Zajmuj się sprawami, które od ciebie zależą, a nie tymi, które od ciebie nie zależą.
6. **ZACHOWAJ WE WSZYSTKIM UMIAR.**
 - 6.1 Zachowaj umiar w poglądach;
 - 6.2 Korzystaj z dóbr i przyjemności umiarkowanie;
 - 6.3 Umiej używać małych przyjemności;
 - 6.4 Nie porywaj się na rzeczy, które przekraczają twoje możliwości.
7. **PODJĘTĄ DECYZJĘ WYKONAJ MOCNO I WYTRWALE.**
 - 7.1 Nigdy nie powoduj się strachem.
8. **ŻYJ DLA SWOJEGO DZIEŁA.**
 - 8.1 Wykonuj wszystko, co czynisz, możliwie najlepiej;
 - 8.2 Patrz na siebie, na innych ludzi i na świat okiem przyrodnika.
9. **UWAŻAJ SWÓJ STOSUNEK DO INNYCH LUDZI ZA NADZWYCZAJ WAŻNY DLA TWOJEGO ŻYCIA.**
10. **BĄDŹ OSTROŻNY W STOSUNKACH Z INNYMI LUDŹMI.**
 - 10.1 Dopóki go bliżej nie poznasz, uważaj każdego spotkanego człowieka za złośliwego głupca;
 - 10.2 Myśl i czuj niezależnie od innych;
 - 10.3 Przedkładać samotność nad towarzystwo;
 - 10.4 Nie przywiązuj wagi do czci i zniewagi, jak długo nie jesteś pewny, że mogą one być bardzo pożyteczne albo bardzo szkodliwe dla ciebie;
 - 10.5 Nie patrz na siebie w zwierciadleł spoleczeństwa.
11. **NIE ZAJMUJ SIĘ INNYM CZŁOWIEKEM, WYJĄWSZY GDY TEN (i) Może być ci pożyteczny, albo dla ciebie niebezpieczny, (ii) możesz mu pomóc, (iii) jesteś za niego odpowiedzialny;**
 - 11.1 Staraj się uznawać ludzi, którymi nie masz się zajmować, za twory twojej wyobraźni.
12. **DAWAJ INNYM MOŻLIWIE MAŁO INFORMACJI O SOBIE.**
 - 12.1 W miejscach publicznych staraj się być jak najbardziej anonimowy;
 - 12.2 Stosuj się w zachowaniu do otoczenia.
13. **WYJĄWSZY GDY CHODZI O PRZYJACIOŁ I BLISKICH, UNIKAJ POUFAŁOŚCI.**
 - 13.1 Przy pierwszym spotkaniu obcego nie bądź zbyt uprzejmy.
14. **DBAJ O ŻYCZLIWOŚĆ LUDZI.**
 - 14.1 Nie zrażaj sobie ludzi, jeśli możesz;
 - 14.2 Staraj się zyskać sympatię każdego spotkanego człowieka;
 - 14.3 Pracuj systematycznie i wytrwale nad zdobyciem życzliwości ludzi, z którymi ci żyć wypada.
15. **POSTĘPUJ TAK, ABYŚ BYŁ UWAŻANY ZA CZŁOWIEKA, NA KTÓRYM MOŻNA POLEGAĆ.**
 - 15.1 Nie kłam i nie wprowadzaj w błąd, o ile możesz;
 - 15.2 Dotrzymuj obietnic.
16. **BĄDŹ UMIARKOWANIE SOLIDARNY Z GRUPĄ, DO KTÓREJ NALEŻYSZ.**
 - 16.1 Zachowaj umiarkowanie zasady moralności;
 - 16.2 W okolicznościach mniej więcej równych daj pierwszeństwo członkowi twojej grupy przed obcym;
 - 16.3 Stosuj się do grupy, w której jesteś;
 - 16.4 Miej paru przyjaciół.

